బాబూ లాల్

వర్సెస్

స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్ మరియు ఇతరులు

(పి.బి. గజేంద్రకాడ్కర్, కె. సుబ్బా రావో, కె. ఎన్. డబ్ల్యు.
జె.సి. షా మరియు రఘుబర్ దయాళ్, జె.జె.)

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1898 (యాక్ట్ 5 ఆఫ్ 1898), సెక్షన్ 476, 479ఎ-ఫోర్జరీ డాక్యుమెంట్లను ఉపయోగించడం-సెక్షన్ 479ఎ(ఎల్)-సెక్షన్ 479ఎ యొక్క వివరణ.

ఒక సివిల్ దావాలో పిటిషనర్ ను సాక్షిగా విచారించారు మరియు అతను ఒక అంగీకార పత్రాన్ని సాక్ష్యంగా సమర్పించాడు, ఇది మున్సిఫ్ అభిప్రాయంలో ఫోర్జరీ. అయితే, మున్సిఫ్ తన తీర్పులో క్రినినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479ఎ కింద పిటిషనర్ ను ప్రాసిక్యూషన్ కు ఆదేశించడానికి అవసరమైన అభిప్రాయాన్ని నమోదు చేయలేదు. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479ఏ కింద పిటిషనర్ పై చర్యలు తీసుకోవాలని దావాలో పిటిషనర్లుగా ఉన్న 2 నుంచి 5 మంది దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. దావాను పరిష్కరించడంలో మున్సిఫ్ 479 ఎ సెక్షన్ కింద పిటిషనర్ పై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటే తాను నమోదు చేయాల్సిన అభిప్రాయాన్ని నమోదు చేయలేదు. అయితే ప్రతివాదుల దరఖాస్తుపై, పిటిషనర్ కు తెలిసిన లేదా నకిలీదని నమ్మడానికి కారణం ఉన్న డాక్యుమెంట్ ను మోసపూరితంగా లేదా నిజాయితీగా ఉపయోగించిన నేరానికి క్రినినల్ ప్రొసీజర్ యొక్క సెక్షన్ 476 కోడ్ కింద ఉన్న అధికారాలను ఉపయోగించి అప్పీలుదారుపై ఫిర్యాదు చేయాలని మున్సిఫ్ ఆదేశించారు. మున్సిఫ్ యొక్క ఈ ఉత్తర్వును జిల్లా న్యాయమూర్తి అప్పీలుకు పరిమితం చేశారు మరియు హైకోర్టుకు చేసిన సవరణను కూడా తోసిపుచ్చారు. స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీలులో.

(i) క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479ఎ ప్రకారం సెక్షన్ 476 నుంచి 479 వరకు కేసుల కింద మాత్రమే చర్యలు తీసుకునే అధికారం కోర్టుకు ఉంది. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని

95(బి) మరియు (సి) ప్రకారం, కోర్టు ముందు హాజరయ్యే వ్యక్తి లేదా సాక్షి న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇచ్చారు లేదా న్యాయపరమైన విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించారు.

(2) భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 471 ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరం సెక్షన్ 479ఏ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ పరిధిలోకి రాదు కాబట్టి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 476 కింద చర్యలు తీసుకునే కోర్టు అధికారానికి భంగం వాటిల్లదు.

రఘుబర్ ప్రసాద్ దుద్వాలా వర్సెస్ చమన్లాల్ మెహ్రా, [1964] 3 ఎస్.సి.ఆర్. 980 మరియు షబీర్ హుస్సేన్ భోలు వి. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం, [1963] సూప్ 1 ఎస్.సి.ఆర్. 501, ప్రస్తావించబడింది.

సివిఐఎల్ అప్పీలేట్ జులర్ 16 : సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 708 ఆఫ్ 1962.

అలహాబాద్ హైకోర్టు 1960 సివిల్ రివిజన్ నెంబరు 60లో 1962 జనవరి 31న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీల్ చేశారు.

పిటిషనర్ తరఫున సి.బి.అగర్వాల్, కె.పి.గుప్తా, కె.ఆర్.కృష్ణస్వామి

సి.పి. లాల్, ప్రతివాది నెం.1 కోసం.

ఎస్.పి.సిన్హా, ఎం.ఐ.ఖోవాజా, ప్రతివాదుల సంఖ్య 2 నుంచి 5 వరకు.

సెప్టెంబర్ 18, 1963. ఈ మేరకు జస్టిస్ షా తీర్పు వెలువరించారు- జైరామ్ మరియు మరో ముగ్గురు కలిసి ఈ అప్పీలులో బాబూ లాల్ అప్పీలుదారుపై దావా వేశారు- అలీఘర్ జిల్లా కోయిల్ లోని మున్సిఫ్ కోర్టులో ఒక పట్టీని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి, గోడ మరియు రాతి పలకను తొలగించడానికి మరియు పిటిషనర్ల ఇంటి ఉత్తర గోడలో కొన్ని నిర్మాణాలు జరగకుండా నిరోధించడానికి ఒక ఆజ్ఞను జారీ చేశారు. మొదటి పిటిషనర్ జైరాం భార్య మోహిని 1932 ఆగస్టు 1న సేల్ డీడ్ ద్వారా తాము ఆక్రమించుకున్న ఇంటిని మోహిని అనే వ్యాపారి నుంచి కొనుగోలు చేసిందని, ఆమె తన వంతుగా 1917 జూలై 25న అసలు యజమాని కిషన్ లాల్ నుంచి సేల్ డీడ్ ద్వారా ఈ ఇంటిని కొనుగోలు చేసిందని పిటిషనర్లు పేర్కొన్నారు.

కిషన్ లాల్ కుమారుడు బాబు లాల్ మాట్లాడుతూ, అమ్మకందారు మోహిని ఆ ఆస్తిని కిషన్ లాల్ తనకు అప్పగించిన దస్తావేజు ద్వారా ఇంటిపై జీవిత ఆసక్తిని మాత్రమే సంపాదించారని, పిటిషనర్ల పూర్వీకులు 1932 ఆగస్టు 1 నాటి సేల్ డీడ్ ప్రకారం ఎటువంటి హక్కును పొందలేదని వాదించారు. ఈ అభ్యర్థనకు మద్దతుగా బాబూలాల్ దావా విచారణలో సాక్ష్యాధారాలు సమర్పించి, 1917 జూలై 25న మోహిని ఉరితీయడానికి ఒక ఒప్పందాన్ని సాక్ష్యంగా సమర్పించాడు, కిషన్ లాల్ తనకు అనుకూలంగా ఉన్న సేల్ డీడ్ పరిగణనలోకి తీసుకోబడదని, తనకు ఆ ఇంటిపై జీవిత ఆసక్తి మాత్రమే ఉందని సభకు తెలియజేశాడు.

బాబులాల్ కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం నిజమైనది కాదని, పిటిషనర్ల పూర్వాధ్యక్షురాలు మోహిని 1932 ఆగస్టు 1 నాటి సేల్ డీడ్ ప్రకారం వివాదంలో ఉన్న ఇంటిపై హక్కును పొందిందని, ఆ ప్రాతిపదికన దావా వేశారని ట్రయల్ జడ్జి పేర్కొన్నారు. జిల్లా కోర్టుకు అప్పీలులో ఒప్పందం నిజమైనది కాదని తేలడాన్ని సవాలు చేయలేదు.

ఈ వ్యాజ్యాన్ని మున్సిఫ్ పరిష్కరించడానికి ముందు పిటిషనర్లు బాబు లాల్ పై క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479 ఎ కింద చర్యలు తీసుకోవాలని అభ్యర్థించారు, ఎందుకంటే బాబు లాల్ కోర్టుకు తప్పుడు సాక్ష్యం ఇచ్చాడు, అతను నమ్మిన ఒప్పందాన్ని ఫోర్జరీ చేశాడని, అతను తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించాడని మరియు విచారణలో అటువంటి కల్పిత సాక్ష్యాలను ఉపయోగించాడని పేర్కొన్నారు. తద్వారా భారత శిక్షాస్మృతిలోని 193, 209, 463, 471 సెక్షన్ల కింద శిక్షార్హమైన నేరాలకు పాల్పడ్డారు. మున్సిఫ్ దావాను నిర్ణయిస్తూ తన తీర్పు ద్వారా దరఖాస్తును పరిష్కరించలేదు. దావాను పరిష్కరించిన తర్వాత పిటిషనర్లు తాము దాఖలు చేసిన దరఖాస్తుపై ఉత్తర్వుల కోసం మున్సిఫ్ ను ఆశ్రయించారు. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఇచ్చినందుకు లేదా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించి దావాలో ఉపయోగించుకోవాలనే నేరానికి బాబులాల్ పై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేమని మున్సిఫ్ అభిప్రాయపడ్డారు. సెక్షన్ 479 ఎ కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం బాబూలాల్ పై కేసు నమోదు చేయడం న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా "సెక్షన్ 463 మరియు 471 ఎల్ పి కింద" నేరాలకు ఫిర్యాదు చేయడం సముచితం అని మున్సిఫ్ అభిప్రాయపడ్డారు. కోడ్". 1917 జూలై 25 నాటి ఒప్పందాన్ని ఉపయోగించి 1959 మే 30న బాబూలాల్ పై సెక్షన్ 471, సెక్షన్ 463 ప్రకారం నేరం

చేశారని, అది ఫోర్జరీ డాక్యుమెంట్ అని నమ్మడానికి కారణం ఉందని ఫిర్యాదు చేశారు. ట్రయల్ కోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను అలీగఢ్ జిల్లా న్యాయమూర్తి అప్పీలులో ధృవీకరించారు మరియు ఈ ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ అలహాబాద్ హైకోర్టుకు దాఖలు చేసిన రివిజన్ పిటిషన్ను తోసిపుచ్చారు. స్పెషల్ లీవ్ తో బాబులాల్ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని XXXV అధ్యాయం న్యాయ నిర్వహణను ప్రభావితం చేసే కొన్ని నేరాల కేసుల్లో నేరస్థులను ప్రాసిక్యూషన్ చేయడానికి అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని సూచిస్తుంది. సెక్షన్ 476 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 195(1)(బి) మరియు (సి)లో పేర్కొన్న నేరాలకు నేరస్థులను ప్రాసిక్యూట్ చేసే విధానాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. ఒకవేళ సివిల్, రెవెన్యూ లేదా క్రిమినల్ కోర్టులు 195(1)(బి) లేదా (సి)లో పేర్కొన్న ఏదైనా నేరంపై విచారణ జరపడం న్యాయప్రయోజనాల దృష్ట్యా సముచితమని భావిస్తే, అటువంటి ప్రాథమిక విచారణ తరువాత, అటువంటి కోర్టు, అటువంటి ప్రాథమిక విచారణ తరువాత, ఒకవేళ అవసరం అనుకుంటే, ఆ మేరకు ఒక విషయాన్ని నమోదు చేయండి మరియు రాతపూర్వకంగా ఫిర్యాదు చేయండి మరియు దానిని అధికార పరిధి ఉన్న మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ కు పంపండి. సెక్షన్ 476ఎ ప్రకారం నేరాలకు సంబంధించి, 476(1)లో పేర్కొన్న పరిస్థితుల్లో సబార్డినేట్ కోర్టు ఫిర్యాదు చేయడానికి పై కోర్టుకు అధికారం ఉంది. సెక్షన్ 476బి ప్రకారం ఫిర్యాదు చేయడానికి నిరాకరించడం లేదా ఆదేశాలపై అప్పీల్ చేసుకునే హక్కు ఉంది. సెక్షన్లు 478, 479 కొన్ని తీవ్రమైన సందర్భాల్లో అనుసరించాల్సిన విధానాన్ని వివరిస్తాయి. 1955 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (సవరణ) చట్టం 26 ద్వారా చేర్చబడిన సెక్షన్ 479 ఎ మొదటి ఉప విభాగం ద్వారా (అది మెటీరియల్ అయినంత వరకు) ఈ క్రింది వాటిని అందిస్తుంది:

476 నుంచి 479 సెక్షన్లలో ఏమైనా ఉన్నప్పటికీ, ఏదైనా సివిల్, రెవెన్యూ లేదా క్రిమినల్ కోర్టు సాక్షిగా తమ ముందు హాజరయ్యే ఎవరైనా న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇచ్చారని లేదా న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించారని అభిప్రాయపడినప్పుడు, మరియు తప్పుడు సాక్ష్యాలను తారుమారు చేయడం మరియు తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించడం వంటి దురాచారాలను నిర్మూలించడానికి మరియు న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా, అటువంటి సాక్షులను అతను చేసినట్లుగా భావించే నేరానికి ప్రాసిక్యూట్ చేయడం సముచితం, తీర్పును అందించే సమయంలో లేదా అటువంటి విచారణను రద్దు చేస్తూ తుది ఉత్తర్వు జారీ చేసే సమయంలో కోర్టు, అందుకు గల కారణాలను తెలియజేస్తూ, ఒకవేళ సాక్షులకు

విచారణ జరిపేందుకు అవకాశం కల్పించిన తరువాత, కోర్టు అభిప్రాయం ప్రకారం, తప్పుడు లేదా కల్పితమైన సాక్ష్యాలను పేర్కొంటూ కోర్టు ప్రిసైడింగ్ అధికారి సంతకం చేసిన లిఖితపూర్వక ఫిర్యాదును సమర్పించి, అధికార పరిధి ఉన్న మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేట్ కు పంపవచ్చు. మరియు అయితే * * * "

మరియు సబ్ సెక్షన్ (6) ఈ క్రింది వాటిని అమలు చేస్తుంది:

తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఇచ్చినందుకు లేదా కల్పితం చేసినందుకు ఒక వ్యక్తిపై ప్రాసిక్యూషన్ కోసం సెక్షన్ 476 నుండి 479 వరకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోబడవు, 'అటువంటి వ్యక్తికి సంబంధించి ఈ సెక్షన్ కింద చర్యలు తీసుకోవచ్చు' అని పేర్కొంది.

సబ్ సెక్షన్ (1)లో కేసు వస్తే దాని ద్వారా సూచించిన విధానం మాత్రమే వర్తిస్తుందని సబ్ సెక్షన్ (6) నిబంధనల ద్వారా స్పష్టమవుతుంది. కానీ సబ్ సెక్షన్ (1) పరిమిత కార్యాచరణను కలిగి ఉంది: ఇది కోర్టుకు హాజరయ్యే సాక్షి ప్రాసిక్యూషన్కు మాత్రమే వర్తిస్తుంది; జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇచ్చినవారు లేదా న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించారు. అందువల్ల భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 193లోని మొదటి పేరాగ్రాఫ్ పరిధిలోకి వచ్చే కేసులో, దానికి అనుబంధంగా ఉన్న 194, 195 సెక్షన్ల కిందకు వచ్చే కేసుల్లో మాత్రమే ఈ ఉపవిభాగాన్ని ఆశ్రయించవచ్చు.

పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన సివిల్ దావాలో బాబులాల్ ను సాక్షిగా విచారించారు. 1917 జూలై 25 నాటి ఒప్పందాన్ని ఆయన సాక్ష్యంగా సమర్పించారు. మున్సిఫ్ అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది నకిలీ డాక్యుమెంట్. అయితే మున్సిఫ్ తన తీర్పు ద్వారా, తప్పుడు సాక్ష్యాలను తారుమారు చేయడం మరియు తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించడం వంటి దురాచారాలను నిర్మూలించడానికి మరియు న్యాయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా, ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇచ్చినందుకు లేదా న్యాయపరమైన విచారణలో ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించినందుకు బాబు లాల్ ను ప్రాసిక్యూట్ చేయడం సముచితం అనే అభిప్రాయాన్ని నమోదు చేయలేదు. అందువల్ల దావా పరిష్కారమైన తర్వాత తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఇవ్వడం లేదా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించడం వంటి నేరానికి అతను ఫిర్యాదు చేయలేకపోయాడు. ట్రయల్ కోర్టు

తన అధికార పరిధిపై ఈ పరిమితిని అంగీకరించింది మరియు సెక్షన్ 476 క్రిజినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ కింద సంక్రమించిన అధికారాలను ఉపయోగించి, మోసపూరితంగా లేదా నిజాయితీగా ఒక డాక్యుమెంట్ ను నిజమైనదిగా ఉపయోగించిన నేరానికి ఫిర్యాదు చేయాలని ఆదేశించింది, ఇది బాబు లాల్ కు తెలుసు లేదా నకిలీ డాక్యుమెంట్ అని నమ్మడానికి కారణం ఉంది.

సెక్షన్ 471 ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కింద కూడా ఫిర్యాదు చేయవచ్చని బాబూలాల్ తరఫు న్యాయవాది కోరారు. సెక్షన్ 479ఎలో ఉపయోగించిన పదజాలం స్పష్టంగా, నిస్సందేహంగా ఉంది - క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని 195 (1) (బి) మరియు (సి) పేర్కొన్న నేరాలకు సంబంధించి సెక్షన్ 476 నుండి 479 వరకు కోర్టు అధికార పరిధిని ఇది మినహాయించింది, ఒక వ్యక్తి న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇచ్చినప్పుడు లేదా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించినప్పుడు మాత్రమే క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ యొక్క 195 (1) (బి) మరియు (సి) కింద ముందుకు సాగడానికి కోర్టు అధికార పరిధిని ఇది మినహాయిస్తుంది. జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించబడుతుంది. సెక్షన్ 471 ప్రకారం శిక్షార్హమైన నేరం, నిందితుడికి తెలిసిన లేదా నకిలీ డాక్యుమెంట్ అని నమ్మడానికి కారణం ఉన్న ఏదైనా పత్రాన్ని మోసపూరితంగా లేదా నిజాయితీగా ఉపయోగించడం, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479 ఎ (1) పరిగణనలోకి తీసుకోబడదు, అందువల్ల సెక్షన్ 476 కింద చర్య తీసుకునే కోర్టు అధికారం సెక్షన్ 479 ఎ యొక్క సబ్ సెక్షన్ (6) ద్వారా దెబ్బతింటుంది. రఘుబీర్ ప్రసాద్ దుధ్వాలా వర్సెస్ చమన్లాల్ మెహ్రా మరియు మరొక కోర్టు ([1964] 3 ఎస్.సి.ఆర్. 980) ఈ విధంగా పేర్కొంది:

“సెక్షన్ 479 ఎ యొక్క ప్రత్యేక విధానం న్యాయ విచారణ యొక్క ఏ దశలోనైనా తప్పుడు సాక్ష్యం ఇచ్చినందుకు లేదా న్యాయపరమైన విచారణలో ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించినందుకు సాక్షులను ప్రాసిక్యూషన్ చేయడానికి మాత్రమే నిర్దేశించబడింది. ఇతర నేరాలకు సంబంధించి కోడ్ నిర్దేశించిన మరే ఇతర ప్రక్రియను వర్తింపజేయడాన్ని నిరోధించే సెక్షన్ లో ఏమీ లేదు.****

ఆ కోణంలో సెక్షన్ 479 ఎ సూచించిన ప్రత్యేక ప్రక్రియను పరిశీలిస్తే, జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలను ఇవ్వడం మరియు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్

కోడ్ లోని సెక్షన్ 479 ఎ లో పేర్కొన్న జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్ యొక్క ఏ దశలోనైనా ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించే చర్య భారతీయ శిక్షా నియమావళిలోని సెక్షన్ 193 ప్రకారం శిక్షార్హమైన చర్యలు అని గమనించడం ముఖ్యం. చాప్టర్ 40లో కోడ్ మరియు కాగ్నెట్ సెక్షన్లు.

భారత శిక్షాస్మృతి సెక్షన్ 193 ప్రకారం తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించడం, తప్పుడు డాక్యుమెంట్ తయారు చేయడం, తద్వారా 463, 464 భారతీయ శిక్షాస్మృతి సెక్షన్ల పరిధిలో ఫోర్జరీకి పాల్పడటం వంటి కొన్ని అంశాలు సర్వసాధారణమైన మాట వాస్తవమే. ఒక వ్యక్తి ఏదైనా పుస్తకం లేదా రికార్డులో తప్పుడు నమోదు చేయడం ద్వారా లేదా తప్పుడు ప్రకటనతో కూడిన ఏదైనా పత్రాన్ని తయారు చేయడం ద్వారా, సెక్షన్ 463 యొక్క నిర్దేశిత షరతులను నెరవేర్చినట్లయితే, ఫోర్జరీ నేరానికి పాల్పడవచ్చు. కానీ సెక్షన్ 192 భారతీయ శిక్షా స్మృతి యొక్క అర్థంలో తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించడం, ఒక పరిస్థితి ఉనికిలో ఉండటానికి కారణం కావడం లేదా ఒక సమగ్ర వ్యక్తీకరణను ఉపయోగించడానికి తప్పుడు పత్రాన్ని తయారు చేయడం వంటి ముఖ్యమైన అంశం ఏమిటంటే, అలా ఏర్పడిన పరిస్థితి లేదా చేసిన తప్పుడు పత్రం న్యాయ విచారణలో సాక్ష్యంగా కనిపించవచ్చు. లేదా ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి ముందు లేదా మధ్యవర్తి ముందు, మరియు ప్రొసీడింగ్ యొక్క ఫలితానికి సంబంధించిన ఏదైనా అంశాన్ని స్పృశిస్తూ తప్పుడు అభిప్రాయం ఏర్పడటానికి దారితీస్తుంది. అందువల్ల ఫోర్జరీ మరియు తప్పుడు సాక్ష్యాలను జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్లో ఉపయోగించే ఉద్దేశ్యంతో కల్పితం చేయడం వంటి నేరాలు భిన్నంగా ఉంటాయి మరియు సెక్షన్ 479 ఎ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్లో పేర్కొన్న ప్రయోజనం కోసం తప్పుడు సాక్ష్యాలను సృష్టించే వివరణలో, ఫోర్జరీ నేరం చేర్చబడదు. ఏదేమైనా, సెక్షన్ 471 భారతీయ శిక్షాస్మృతి కింద విధించబడిన నేరం సెక్షన్ 479 ఎ యొక్క సబ్ సెక్షన్ (1) పరిధిలోకి రాదు. అందువల్ల న్యాయ విచారణలో తప్పుడు పత్రాన్ని నిజాయితీగా లేదా మోసపూరితంగా ఉపయోగించినట్లు తేలిన వ్యక్తిపై చర్యలు తీసుకోవడానికి, సెక్షన్ 476 క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ ను మాత్రమే ఆశ్రయించాల్సి ఉంటుంది.

షబీర్ హుస్సేన్ భోలు వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర (1963 Supp.1 ఎస్.సి.ఆర్. 501) కేసులో సెక్షన్ 479 ఎ కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ యొక్క నిజమైన వివరణకు సంబంధించి ఈ కోర్టు చేసిన ఈ క్రింది పరిశీలనలో మనం గమనించవచ్చు.

"సెక్షన్ 476 అనేది న్యాయ పరిపాలనను ప్రభావితం చేసే వివిధ నేరాలకు సంబంధించి అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియకు సంబంధించిన సాధారణ నిబంధన అయితే, సెక్షన్ 193 నుండి 195 మరియు సెక్షన్ 471 ఐపిసి కిందకు వచ్చే కొన్ని నేరాలకు సంబంధించి, ఆ వ్యక్తి సాక్షిగా హాజరై, కేసును పరిష్కరించిన కోర్టుకు మాత్రమే ఫిర్యాదు చేయవచ్చు". "మరియు సెక్షన్ 471" అనే పదాలు పర్యవేక్షణ ద్వారా చొచ్చుకుపోయినట్లు కనిపిస్తాయి. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 479ఏ ప్రత్యేక కార్యాచరణకు సంబంధించిన చర్చ న్యాయపరమైన విచారణలో ఏ దశలోనైనా ఉద్దేశపూర్వకంగా తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఇచ్చిన నేరానికే పరిమితమైందని గతంలో తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు చేసిన పరిశీలనను బట్టి స్పష్టమవుతోంది.

అందువల్ల అప్పీలు విఫలమై కొట్టివేయబడుతుంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు.

అప్పీల్ కొట్టివేత..